

surin aitun, sool keldren nink heringid tol - pool Tüna jöölle saa tuhanda pütti kaupa eestiäralikun aitun. Nida saap se sure kauplemise läbbi mõnni wilja-tetraekene nink mõnni hä linna punnakene, mes sinno nurme pääl om kassunu nink sinno käest läbikäunu, kawwele male sadetus nink prugitas ihho toiduses nink kattes mõnnest innemisest, seddas sinna eale ei olle nännu, ei sa ka omme filmiga näätta. Ussu minno, armas küllamees, — sedda suurt kauplemist om Jumimal ommam tarkusen imetaolikult säednu, nida et innemise figin paigun oppisse, — et meie üts tööst peame orjama ja awitama eggasüts omma tö nink waiwaga.

Minna olle Riia lina Liivlandi - ma pä - linas kutsnu. Ent pä - linas ei kutsuta tedda mitte ütsinda suruse nink kauplemise pääraast, enge ka sepäraast, et üllemba kohto, mes meie armolik Keisri her Liivlandi male om säednu, Riia linan omma nink säääl meie ma eest hoolt kandva. Siin omma üllemba kohto, mes allamaba kohto mõistmisi finnatawa wai mudutawa. Siin ellap kindral-kuberner, siin om Hoovrihtri nink Kubberinemango-walitsuse, kohhus. Siin ellap ka meie Ewangeliumi-Lutteri ussu foggoduste piiskop nink kannap piiskopi kohtuga hoolt meie kerrikuide nink foggoduste waimosliko saisuse eest.

Ent Riia liin om ka figewannemb liin meie maal — nink temma ehhitamisega om luggu nidade olnu: Seitsme saa aijastaja eest olli kiik rahwas, mes Some labhest seni kui tol pool Tüna jöölle, sure merre nink Peipsi wahhel, ell — paggana rahwas nink orjas tühje wäärijummalid nink kummard - neid pühhas petu puie al nink töije neile ma wilja nink ellajid ohwris, — ohwritsiwa fa saggede innemisi, seddi nemma ärratapsiwa. Muidu mõist rahwas kül maad harrida, farja piddada, willo ketrada nink röiwast kudduda. Püüdsiwa fa fasso järvist nink

jõggist nink tapsiwa kütti wisi linde nink muid mõsts, ellajid, fest mõtse nink soid olli tol förral wäega valjo meie maal. — Ent rahwas ell i troppi, ehk seltsiwiwi wannembide al nink olli neil üttepuhku taplemine nink södda töine töisega nink fa ümbre - kautse rahwaga. Es olle neil märastege hääd förda, — ni kui funnage paggana rahwa man, fest Zum, mala sõnna nink säedust nemma es tunne. — Ent sis ell i kolmesuggune rahwas meie maal, kel olliwa eßisuggutse kele nink ellamise wisi nink tüllitsiwa ikkes töine töijega. Ma lätsiwa surin troppin töiste piri sisse, läütsiwa maiu pallama, risusiwa karju, häes tiwa wilja pöölo pääl ärra, waiwasiwa nink tapsiwa ndru naisi nink latsi, ehk wöttiwa neid ka wangis, wisi ütten, et nemma neid koddun wäärijummalile ohwritses ehk räset orjust neide päle pannes. Se kolmesuggune rahwas ell i: Ma - rahwas, mes So - me - merrest seni kui Virzjärwe lõunepolitse otsani ell i, — Liwi - rahwas, — mes Virzjärwest sure merreni iste, nink Lätti - rahwas, mes lõunepool olli. — Liwi - rahwas om nüüd pea kiik ärrakaonu, mõnni tuhhat ellap ennege weel Sallatse kihhelkunan, ranna weren, — nink neide feel saap pea otsani ärrakaoma, fest et nemma parhissake jo kiik selget lättikeelt lõonnelewa. Lätti - rahwa mannu tulliwa 700 ajast, aja eest Saksa kaupmehhe, sea mõnne sure lai - waga Tüna - jõde sisse olliva lännu. Lätlaase röemus, tiwa fest wastfest kaubast, mes ne mehhe neile töiwa, nimmelt mürkitsist asjust, — ni kui kriive, wassara, ohherti, sagi nink mu tulluliko asja, — mes nemma esit es mõista tetta, — nink naisile — sedda fa wõit pea arwata — olli suur röem nõgladest, kärest, kiriwaast röiwaast nink paeltest, helmedest nink fa wäikust peeglist, fun nemma omma illosat palget selgede näggiva. Säratse fauba eest nemma anni - wa wõerile mehhile hääl melel, mes nemma tarivi -